

Innspill til statsbudsjettet 2024 fra FIN, innovasjonsselskapene

I omstillingen av Norge har innovasjonsselskapene en sentral rolle. De utgjør en innovasjonsinfrastruktur som kobler sammen gründere, etablert næringsliv, forskning/akademia og kapital for å utvikle fremtidens næringsliv. FINs medlemmer jobber med kommersialisering fra forskning, inkubasjon, tidligfasekapital, testfasiliteter og klyngeutvikling.

FIN mener den viktigste politiske oppgaven fremover er å tilrettelegge for at nytt, grønt og eksportrettet næringsliv får vokse frem. Vi står overfor en formidabel omstilling de kommende årene. Norge må ha en like offensiv næringspolitikk som de landene vi konkurrerer med i internasjonale markeder dersom vi skal lykkes med å opprettholde velferdsstaten på det nivået vi ønsker.

For å lykkes med, må vi satse på virkemidler som støtter opp om hele verdikjeden, fra forskning og kommersialisering, til oppstart, skalering og eksport. Her spiller de regionale utviklingsmidlene en viktig rolle ved å mobilisere og kvalifisere norsk næringsliv til å utvikle produkter og tjenester som kan eksporteres på kort og lengre sikt.

Innovasjonsselskapene mottar ofte finansiering fra fylkeskommunene for å ha prosjekter til regional utvikling, og de utgjør en innovasjonsinfrastruktur med gründer/bedrift i sentrum som skaper vekst i nytt og nyskapende næringsliv over hele landet.

Økt satsing på skalering i Sivas inkubasjonsprogram – Kap. 553 Regional- og distriktsutvikling post 61 Mobiliserende og kvalifiserende næringsutvikling

Sivas inkubasjonsprogram er en av ordningene som finansieres over post 61. Bedrifter med høyt vekstpotensial preges av stor innovasjonshøyde, og vil følgelig løse mange av morgendagens utfordringer og bidra til å tette eksportgapet. Slike skaleringsbedrifter er viktige for sysselsetting ettersom to av tre nye arbeidsplasser i Norge skapes i nye bedrifter.

I 2023 trådte et nytt tiårig inkubasjonsprogram i kraft bestående av 35 inkubatorer i alle landets regioner. De siste ti årene har over 6 000 bedrifter, både oppstart og etablert næringsliv, fått rådgivning innen forretningsutvikling av inkubatorene. I programmet får gründere og bedrifter hovedsakelig hjelp i oppstartsfasen og frem til markedsintroduksjon. Her slippes de fleste bedriftene og for få oppnår internasjonal vekst, slik tilfellet er for de fleste SMBer i Norge.

Inkubatorene er i en svært god posisjon til å hjelpe bedrifter med internasjonal vekst og eksport siden de har spisskompetanse innen forretningsutvikling, kapitalinnhenting, salg og marked. De inngår i et nasjonalt nettverk hvor de samarbeider på tvers, som betyr at bedriftene får tilgang på landets beste kompetanse uavhengig av lokasjon.

Vi foreslår en øremerket bevilgning på 25 mill. kr. til skaleringstiltak i Sivas inkubasjonsprogram.

Styrke klyngeprogrammet – Kap. 553 Regional- og distriktsutvikling post 74 Klynger og innovasjon

Klyngeprogrammet finansieres over både Kommunal- og distriktsdepartementets- og Nærings- og fiskeridepartementets budsjett. I perioden 2022-23 har klyngeprogrammet blitt kuttet med ca. 63 mill.kr. Resultatet er at det ikke har vært noen utlysninger i programmet. Regjeringens forslag til finansiering for 2024 veier ikke opp for disse kuttene.

Klyngene våre utgjør en avgjørende infrastruktur om vi skal lykkes med våre ambisjoner innen regional utvikling, næringsutvikling og eksport. De er lokalisert over hele landet og samler ca. 2 300 bedrifter i tillegg til FoU-aktører og kapitalmiljøer.

Tall fra 2022 viser at bedrifter som er medlem av klynger har høyere verdiskaping, høyere salgsinntekter og flere ansatte sammenlignet med bedrifter som ikke er medlem av klynger. I tillegg bistår de med å utvikle utdanningstilbud som næringslivet har behov for og hjelper bedrifter med deltakelse i EU-prosjekter.

Vi foreslår en totalbevilgning til klyngeprogrammet på 275 mill. kr. 225 mill. kr. bør gå til å justere programmet tilbake på 2021-nivå (inflasjonsjustert 2021-kroner). I tillegg bør 50 mill. kr. avsettes til delprogram for modne klynger, slik at de modne klyngene sikres et finansieringstilbud for å gjennomføre større prosjekter som bidrar til å nå regjeringens ambisjoner innen eksport og grønn industriell omstilling.

Sikre medfinansiering i DIGITAL Europa-programmet – Kap. 542 Internasjonalt samarbeid post 70 Internasjonale program

DIGITAL er et investerings- og kapasitetsbyggingsprogram for digital omstilling og bruk av innovative digitale teknologier. Norske myndigheter betaler kontingent for deltakelse i programmet, men dekker ikke nasjonal medfinansiering. Mangel på nasjonal medfinansiering gjør det krevende for norske innovasjonsaktører å delta i programmet.

Vi foreslår at DIGITAL Europa-programmet økes med 50 mill. kr. for at norske FoU-aktører kan delta i programmet på like vilkår som europeiske aktører og øke norsk returandel fra EU.

Stopp avviklingen av StartOff og øk bevilgningen – Kap. 540 post 21 Særskilte driftsutgifter

StartOff har lagt til rette for at det offentlige kan få nye perspektiver, ny teknologi og smartere løsninger, men i forslaget til statsbudsjettet for 2024 har regjeringen foreslått å legge ned ordningen. Ved å legge opp prosesser der gründere og innkjøpere tas med i idéutviklingen, har StartOff senket terskelen for at oppstartsselskaper kan komme i posisjon til å vise hva de er gode for. Dette har skapt muligheter for et titalls oppstartsbedrifter gjennom de tre årene ordningen har eksistert.

Ikke legg ned StartOff og øk bevilgningen til minst 10 mill. kr.

Vennlig hilsen,
Trine Ellingsen
daglig leder, FIN